

Redactioneel: Nachtetnografie

Sommige stukjes schrijven zichzelf. De dynamische nacht na afloop van de afgelopen AGORA redactievergadering sloot naadloos aan bij voorliggend themanummer. Kat in het bakkie, alleen nog even opschrijven. Dacht ik. Echter, redacteur Valerie De Craene was me in haar boekrecensie over gentrificatie van het nachtleven voor. Die vlieger ging dus niet op. Vervolgens voerde de themaredactie de druk nog maar eens stevig op. 'Je schrijft toch wel wat interessants over nachtleven hè?' Code rood. Participerende observatie dan maar. Een beproefde methode om de nacht te onderzoeken, zo blijkt uit diverse bijdragen in dit themanummer.

Dus op een zaterdagavond naar Rotterdam. Waar het nachtleven van horen zeggen een rauw randje heeft. Minder braaf en voorspelbaar dan in aartsrivaal Amsterdam. Eerst ging de reis naar een voormalige onderzeebootloods, ergens diep in de haven. Op die plek vond het 'Blown Away festival' plaats, een 'advance culture fest' volgens de website. Een interessante en tegelijkertijd wonderlijke mix. Pompende technobeats met wild stampende feestgangers, wier opengesperde pupillen verraden dat zij de avond niet alleen op een biertje doorkomen (zie voor achtergronden over drugs in het uitgaansleven het artikel van Ton Nabben). Op hetzelfde festival speelt het Rotterdams Filharmonisch Orkest in driedelig zwart composities van Rachmaninoff. Twee werelden die elkaar niet zo snel treffen. Of zoals een bezoeker het uitdrukt: 'Zo leren die tjappies ook nog wat over haute culture'. Het nachtleven als sociaaldemocratische volksverheffing. Dat komen we zelfs in dit gevarieerde themanummer niet tegen.

Wél uitgebreide aandacht in deze AGORA is er voor veilig uitgaan in Rotterdam (zie het artikel van Van Liempt en het interview met Rien

van der Steenoven). Hier leer ik meer over op de tweede stop van de avond. Deze afterparty – je moet je werk als etnograaf immers wel serieus nemen – vindt wederom plaats in een herbestemd pand. Graffiti op de muur, donker, en boxen die een tandje te hard staan. Meest opvallend echter is de entree, die niet onder doet voor een grenscontrole. Twee potige kerels doorzoeken onze tas. Een andere bezoeker wordt gevraagd zijn pet bij binnenkomst af te doen, zodat de camera zijn gezicht goed kan registreren. Het rauwe randje van Rotterdam heeft ook unheimische kanten.

Weinig beangstigend, maar buitengewoon leerzaam en amusant is de rit terug in de nachttrein. Hierin vind je een staalkaart van het hedendaagse nachtleven. Aan de andere kant van de coupé: keurig geklede leden van een studentenvereniging. Met bloeddorlopen ogen voeren ze het hoogste woord. Iets dichterbij: een mevrouw op leeftijd die reggaeklassiekers door het gangpad brult. En op het aangrenzende vierzitje: drie stomdronken jongens van het platteland die vrijwel direct luid snurkend in slaap vallen. Een totaal ander beeld dan in de ochtendspits. Stilte en de ochtendkrant versus onsamenhangend geschreeuw en uitdagende outfits. Lodewijk Brunt maakt in zijn artikel terecht het punt dat onderzoekers een blinde vlek hebben voor nachtelijke fenomenen. Dit terwijl de nachtelijke economie steeds belangrijker wordt, zoals Van Liempt en Van Aalst stellen in het inleidend artikel. Sociaalwetenschappelijke nachtblindheid is vreemd. Onderzoek doen naar het nachtleven is namelijk bepaald geen straf.

Peter Pelzer, Hoofdredacteur AGORA

